

Pepa o faamatalaga moni

Mauaina ma le faaaogaina o faatupega fetuutuuna'i

Faatalanoaga i Komiuniti – 10 Fepuari i le 24 Mati 2025

January 2025

O le matou faamoemoega ina ia faia ni polokalame lagolagosua mo i latou e iai manaoga tumau ina ia mafai ai e tagata e iai manaoga tumau ona maua auaunaga ma lagolagosua e fetaui, e faaaauau pea ma manino.

O lenei pepa o faamatalaga moni e sootaga ma le Recommendation 6 - Faavaeina vaega ausia o faatupega faafaigofie ma iloilo taiala – mai le 2024 [Independent Review of Disability Support Services](#) (DSS).

O lau faasoa mai o le a fesoasoani i le Malo ina ia faia faaiuga e faamausalī ai auaunaga lagolagosua mo i latou e iai manaoga tumau a o lei faia nisi galuega e faamausali atili ai nei lagolagosua mo le lumana'i.

Aisea e manaomia ai se suiga i le faatupeina fetuunai

Ua faailoa mai ia i matou o le mauaina o le faatupeina fetuuna'i ua faalelelia ai le soifuaga.

O ni suiga lata mai i le faatupeina fetuutuuna'i ua faaitiitia ai le fetuuna'i o tagata ina ia ausia mea o latou manaomia i se auala e sili ona aogā mo latou.

E foliga e le o manino lelei mai poo a faatupeina fetuuna'i, ma o a mea e mafai ona faaaoga iai.

O le faigata foi lea mo i latou o loo agavaa i nei faatupeina fetuuna'i ona latou iloa po o le a tonu le aofaiga o ni tupe o lo o mafai ona avanoa atu mo i latou.

E faafaigata ai foi ona iloa pe na faaaoga lelei.

O a ni vaega matou te fia ausia

Matou te fia faailoa ia i latou e le o atoatoa le malosi, o latou aiga ma le au tausi - o ai e mafai ona latou faatoaia lava la latou paketi - e mafai ona latou maua faatupeina fetuuna'i ina ia mafai ai ona maua ni mea patino o lo o laotu moomia.

Matou te fia faalelei atili le manino o ala o le faatupeina fetuuna'i ina ia aoga mo le Malo ma le DSS ma ona tagata ia maua se faatuatuaga o loo tutusa ma talafeagai lona faasoasoaina ma lagolagoina ai le mafuaaga na faia ai.

Matou te fia mautino o le faatupeina fetuuna'i o lo'o leleli ma mautu lona faagasoloina, ma o lo'o faaaoga ina ia maua e i latou e le atoatoa le malosi le fesoasoani o lo'o moomia.

Matou te fia faalogo ia te oe

E lua ni filifiliga mo suiga pe faapefea ona faaoga faatupeina fetuuna'i:

- Filifiliga 1 – Faapipii le faatupeina fetuuna'i i fuafuaga a le tagata, e i ai le tomai i lona faaaogaina.
- Filifiga 2 – Fetuunai le lisi latamai o mea e mafai ona faatupeina ma mea e le mafai ona faatupeina e faaaoga i ai le faatupeina fetuuna'i.

O le a aofia ai ma fesili ma e valaaulaina komeni ma fautuaga e faailoa ai vaega ausia mo le mauaina o faatupega fetuuna'i.

E ui ina le o aofia ai i le faatalanoaga vaega matuu o filifiliga e toe tagai i tua ia Me 2024 i suiga i le faatupega fetuuna'i, o lo'o aofia vaega ausia ma le faaaogaina o nei faatupeina fetuuna'i.

E faafefea ona auai

- Faatasi atu i se feiloaiga.
- Faatasi atu i se talanoaga i luga o upega tafailagi.
- Fai se tala tuumai - pe tala tusi pe pu'e se vitio.
- Faatumu se duesuega pu'upu'u (o se vaega vave lea e fai ai sau tala).

O le a fesoasoani pe a faitau le atoaga o le Faatalanoaga Tusia (po o aotelega tusia) a o le i auai atu.

Mo nisi faamatalaga

Tele faamatalaga, e aofia ai le Faatalanoaga Tusia, o lo'o maua i luga o le itulau:

www.disabilitysupport.govt.nz/consultation.